A°. 1816. Nº. 72.

LEYDSE COURANT.

VRYDAG DEN 14 JUNY.

VOORDRAGT *van den Heer Staatsraad* Appelius, *Directeur-Generaal der Indirecte Belastingen, tot invoering, over de geheele uitgestrektheid van het Rijk, van een algemeen stelsel van Indirecte Belastingen; uitgesproken in de Vergadering der Tweede Kamer van H. Ed. Mog. de Staten-Generaal, den 7 Junij 1816.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het 26ste Artikel der Financieele Wet, van den 11 Februarij dezes jaars, heeft den eenstemmigen wil van den Koning en de Staten-Generaal uitgedrukt, tot de daarstelling van een algemeen systema van Indirecte Belastingen, over de geheele uitgestrektheid van het Rijk.

Deze daarstelling, door den aard der zaak en het algemeen belang even zeer bevolen, moet zeer veel toebrengen, om de ineensmelting van alle de Nederlandsche Provincien, tot een zamenhangend geheel, te voltooijen.

Ter vervulling van dezen wil, heb ik thans de eer, ingevolge den vereerenden last Zijner Majesteit, U Ed. Mogende het zamenstel van alle de Wetten aan te bieden, welke tot de oprigting van het nieuw stelsel der Indirecte Belastingen zullen kunnen strekken.

De hoegrootheid, de aard en wijze van invordering der Belastingen, welke het Zijne Majesteit behaagd heeft deze Vergadering voor te dragen, zijn drie Objecten, welke allen eene korte toelichting verdienen, en die ik door eenige weinige aanmerkingen, ter opheldering van iedere der bijzondere Wetten, zal laten volgen.

I. Ten aanzien van de hoegrootheid der te introduceezen Belastingen, heeft de Koning gemeend zich te mogen bepalen tot een rendement gelijk staande met dat geen, het welk de thans nog bestaande Middelen in de Noordelijke en Zuidelijke Provincien, gezamenlijk opbrengen; en in dezen werd Zijner Majesteit de weg door de behoeften van den Staat aangewezen, daar men, een minder rendement voor oogen houdende, noodwendig een te kort ter bestrijding der goedgekeurde Staats-uitgaven zoude doen geboren worden; terwijl tevens het resultaat van de hier boven opgegeven berekening, geenszins als een drukkend bezwaar voor eenig gedeelte van het Rijk kan worden aangemerkt, daar er geen is, waar niet, op den eenen of anderen tijd, zwaardere en meer drukkende belastingen zijn geheven; bovendien brengt de aard der in te voeren Middelen, als welke altijd op den consummateur nederkomen, mede, dat men zich zeer vergisten zoude, bijaldien men als principe wilde aannemen, dat de last drukt daar, waar dezelve wordt geheven; vermits het niet moejelijk zoude zijn met voorbeelden te bewijzen, dat veeltijds slechts het geringste gedeelte van het bezwaar in die Provincien zal worden gevoeld, in welke de Belasting bijna voor het geheel wordt gepercipieerd.

Het is deze consideratie, Ed. Mog. Heeren, welke het meest voor de invoering der Indirecte Belastingen pleit, en die tevens het characteristiek onderscheid tusschen dezelve en de directe contributien daarstelt; deze laatste worden of door den Eigenaar, of door den Inwooner, voor zijne bijzondere rekening betaald, zonder dat hij dezelve op eenen anderen kunne overbrengen, terwijl de Indirecte Belastingen zich over het gefabriceerde en geproduceerde verdeelen, en, hoedanig de wijze van heffing ook zijn moge, altijd op den consummateur nederkomen, zij it niet, om deze stelling met een sprekend voorbeeld op te helderen, buiten eenige bedenking, dat de belasting op het Gemaal en die van den Turf, in de Noordelijke Provincien geheven, niettegenstaande zij veelal door den Bakker, en altijd door den Veenman, betaald worde, eenzelfs door dezen, maar door ieder Ingezeten, welke Brood of Turf koopt, en wel in evenredigheid van zijnen koop, wordt gedragen, en ook hierin is deze aanprijzing voor de Indirecte Belastingen gelegen, in ieder Land, waar de behoeften van den Staat niet toelaten zich tot weinige en geringe Impositien te bepalen, dat de heffing onmerkelijk is dikwijls bijna onwerend geschiedt, en dat er niemand is, in welken stand ook geplaatst, welke dezelve door inkrimping zijner genietingen, niet voor een gedeelte kan ontgaan, en dus niet erkennen moet, dat zijne bijdragten, altans ten deele, vrijwillig zijn, zonder dat de Wetgever aan eenen anderen kant gevaar lope voor de misrekeningen, welke van somptuaire belastingen onderscheidelijk zijn, mits hij zijne keuze op voorwerpen bepale, welke, door den aard der zaak of het algemeen Volksgebruik, bijna met behoefte gelijk staan.

II. Het is uit dit oogpunt, en hiermede ga ik over tot de opteling der Belastingen, op welke de keuze Zijner Majesteit zich heeft bepaald, het is, zeg ik, uit dit oogpunt, dat de Belastingen op *Zout* en *Zeep* moeten worden beschouwd.

Het eerste is in het dagelijksche leven onontbeerlijk, en tevens zo goedkoop, dat het met eene matige Belasting kan worden gedrukt, en nog altijd voor een redelijken prijs verkrijgbaar blijven, terwijl de algemeenheid van het gebruik toelaat, het rendement der Belasting met eene zekere naauwkeurigheid te bepalen, en de levenswijs in beschaafde maatschappijen tevens ten gevolge heeft, dat een hoofdelijk omslagen gebruik, bij de mindere standen minder, en de last om die reden ook minder gevoelig is daar, waar de minste druk kan worden geleden; hierin moet ook de reden gezocht worden, dat het zout zoo algemeen, hoezeer onder verschillende wijzigingen, als middel van belasting is uitgekozen, en zelfs wel eens tot eene hoogte gedreven, welke heillooze gevolgen voor 's Volks gezondheid had, en bij eene te ver getrokken streng voor 's Lands Schatkist eene der eerste aanleidingen tot ongenoegen gaf.

De *Zeep* staat in veelerlei opzigten op de zelfde lijn met het *Zout*; daarin mag men de reden zoeken, dat het van oudsher in de meeste Noordelijke Provincien van het Rijk, onder de middelen van Belasting worde aangetroffen, en, mits tot eene bepaalde hoogte, door de ondervinding is aangeprezen; waarom het dan ook alle zins verdiende bij het nieuw systema van Belasting onder die middelen te worden gerangschikt, welke algemeen in het Rijk zullen worden ingevoerd.

Naast deze twee impositien moeten de Belastingen op sommige Dranken in aanmerking komen, en onder deze zal ik het eerst spreken van eene Belasting op de *Wijnen*.

Hoezeer de Wijnoogst in enkele streken van de Zuidelijke Provincien niet geheel vreemd is, en de Inlandsche Wijn in sommige derzelve, als volksdrank beschouwd, zo om die reden, als om de geringere qualiteit van den Wijn, aanspraak maken kan, om weinig te worden gedrukt, is het echter buiten tegenspraak, dat bijna al de Wijn, welke in het Rijk gedronken wordt, is van buitenlandschen oorsprong, en dat deszelfs gebruik, zo al niet voor een bewijs van gegoedheid, ten minste als zeker teeken mag worden aangemerkt, dat de gebruiker boven de bekrompenheid verheven, en in staat is om zich zekere overtollige genoegten aan te schaffen; terwijl de Wijn bovendien, voor zo veel de binnenlandsche consumtie betreft, een passief gedeelte van 's Rijks handel uitmaakt en dus den Wetgever eene reden te meer oplevert, om denzelven onder de geschiktste voorwerpen van Indirecte Belastingen te rangschikken.

Het geen ik zo even gezegd heb, is even zeer op het *Buitenlandsch Gedisteleerd* toepasselijk, waarbij nog komt, dat deszelfs gebruik eene wezenlijke afbreuk doet aan de Fabrijken van het binnenlandsch gedisteleerd, welke zo voor onze nijverheid als onzen landbouw even belangrijk zijn, en U Ed. Mog. zullen dan ook ongetwijfeld dat gedeelte van 's Konings voordragt gretig omhelzen, waarbij voorgedragen wordt den Wijn en het buitenlandsch gedisteleerd aan eene belasting te onderwerpen.

Op deze beide voorwerpen van Belasting heeft Zijne Majesteit het *Binnenlandsch Gedisteleerd* doen volgen, en ook hierin vinden U Ed. Mog. het belang van 's Rijks Schatkist met eene gekonde staatkunde en de zuiverste Zedekunde gepaard.

Het belang van 's Lands Schatkist, om dat de ondervinding van alle tijden heeft geleerd, dat het gebruik van den Genever zodanig algemeen is, dat het rendement van dit middel met eene genoegzame zekerheid vooruit kan worden berekend, zonder dat immer, niets de strande regts gekeerd worde, voor eene wezenlijke vermindering te vreezen zij.

Gezonde staatkunde, om dat, dien onverminderd, het gebruik van Sterken Drank steeds geheel van den wil van den gebruiker afhangt, en alle bijdragen, in de Belasting op het Binnenlandsch Gedisteleerd, dus ook met den volsten nadruk, als geheel vrijwillig kunnen worden aangemerkt.

Eene zuivere zedekunde eindelijk, om dat men, bij de bekende nadeelen van een overmatig gebruik van geestrijke dranken, bij de mindere volks-classen een wezenlijk kwaad doen zoude, bijaldien men hetzelve, door het wegnemen of verminderen der Belasting, al te zeer mogt aanmoedigen, en daardoor het vieren van een geest van ongebondenheid, welke door de duurte van het begeerde voorwerp nog naauwlijks binnen behoorlijke grenzen gehouden wordt.

Bij de drie zo even opgenoemde Dranken heeft de Koning in de vierde plaats het *Bier* gevoegd; het onderscheide zich, wel is waar van de vorige, daarin, dat dit nationaal product, niets niet overmaat gebruikt, als een zeer heilzamen drank moet worden aangemerkt, en hierin moet de reden gezocht worden, dat de bevoorens alomme belaste Bieren, bij het thans in de Noordelijke Provincien vigerend systema van algemeene Belastingen, zijn weggelaten; terwijl de Wetgever zich in dat tijd vleidde, de zo zeer vervallen Brouwerijen, door deze vergunning, uit haren lagen toestand eenigermate te zullen opbeuren.

Dit oogmerk is slechts ten deele bereikt, en het algemeene gebruik van Bieren, zo wel als de bloeijende toestand der Brouwerijen in de Zuidelijke Provincien, bewijst overtuigend; dat dezelver verval in andere streken, meer aan het niet verteld gebruik van warme dranken, dan wel aan eenig financieel bezwaar moest worden toegeschreven; en dat dit laatste volkomen dreigelijk is, alomme waar men wijs, zuinig is geweest om van de vorouderlijke gebruiken niet af te gaan.

De keuze Zijner Majesteit moest dan ook eigenaardig op een middel vallen, hetwelk verscheiden millioenen aan inkomsten, zonder eenigzins drukkend voor de industrie of de Ingezetenen te zijn.

De Belasting op de *Bier-, Kuipt- en Wijn-Accijnsen*, welke in den rang der contributien, op de Bieren volgt, is de consequentie der laatstgemelde; daar het niet mogelijk is de *Bier-Accijnsen* vrij te laten, zo men geene wijde deur voor fraudeerijen wil open zetten, terwijl het bezwaren van de *Kuipt-* en *Wijn-Accijnsen*, de laatste zelfs als product der nationale industrie beschouwd, onverrijdelijk wordt, zodra de Bier-Accijns, of de minste soort, aan eene Belasting worde onderworpen.

Van oudsher is de *Spon-* of *Bagger-Turf* in de meeste Noordelijke Provincien, alschoon op onderscheidene wijzen, belasterd geweest, en, sedert den 1 Januarij 1805, was dezelve als eene algemeen vrij dadige Belasting onderworpen, welke zich in eene mindere quantiteit, en na het gelukkig herstellen onder dat Rijkelijkheid, nog merkelijk gereduceerd, op dat Turf der Hooge Veenen uitstrekte.

Langdurige gewoonte, en eene wezenlijke tijving voor 's Lands Schatkist, pleiten voor de Belasting op den *Bagger-Turf*, welke zich insgelijks uit een staatkundig oogmerk, met betrekking tot de Lage Veenen, aanpaste, en dan ook billijker wijze, onder de voorwerpen van het nieuw systema is bewaard gebleven, hoezeer de hoog gedreven Belasting eene merkelijke vermindering vorderde, over welke ik U Ed. Mog. nader zal onderhouden.

(*Het vervolg op de tweede Blad.*)

Belasting van het Binnenlandsch Leer-, Water-, Plaisier- en Passagie-Geld.

Het kan in den eersten opslag vreemd voorkomen, dit middel te blijven aanrekenen, nu dat alle Belastingen, zelfs op het gebruik van Trek- en Werkpaarden, zijn afgeschaft; doch, wanneer men wil opmerken, niet alleen dat het transport te water, in vele opzigten, aan den, die van hetzelve gebruik kunnen maken, menigvuldige voordeelen, boven het kostbare vervoer per as, verschaft, en dat die laatste, zal het op vele plaatsen aan het oogmerk voldoen, aan de bezwaren van Tol- en Weggelden is onderworpen, zal men gereedelijk moeten toestemmen, dat er geene redenen waren om het behoorlijk gewijzigd Lastgeld niet als eene der schakels van het Indirecte Belastingen, onder de noodige wijzigingen, te blijven behouden.

De beide laatste middelen, welke ik U Ed Mog., op 's Konings bevel, voordraag, zijn de Belastingen van de Kolgroeve vermindert, vermits deze, waarschijnlijk, een *Binnenlandsch Lastgeld*, gevoeglijk naar de ruimte der Schepen, welke de Binnen-Zeeën, Wijsten en Canalen van het Rijk bevaren, en waarom trent grootendeels tot grondslag heeft kunnen worden genomen, de thans in de Noordelijke Provincien bestaande

Weg- en Rondeelen, dat ik, op de wijze, op welke die Goederen, welke gewoonlijk op deze beide wijzen zeb worden verkocht, beide zodanig gemodificeerd, dat, behalve bij de eigevering uit eenige weinige Pakhuizen, slechts twee Veilingen worden gehouden bij den Arbeid in het Rijk, of bij het brengen op eene openbare Markt, waarvoor voorvloeit, dat zij, ten aanzien van den eigenlijk gezegden binnenlandschen handel, met dat bij de vrije kennis van den verkoop worden bedeeld, en in alle gevallen de tijdvinge van 's Lands Schatkist ten den contingente van koper, tegen eene zeer gelinge Belastinge het juist gewigt of maat van het ingeworpe of afgeleverde verzekert, en alzo mede den winstbrij vermeerdert, die tegen bedrijvigheid, zin welke men in den handel maar al te zeer is blootgesteld.

Hoezeer U Ed. Mog. dus kunnen verwachten, dat mijne zeden geve, wanneer deze en eenige andere voorstellen, (*Advertentie.*)

ken van Belasting, door Zijne Majesteit zijn uitgezonden, mag ik echter niet onaangeroerd laten het wegnemen van het middel op het Gemaal, als verre weg het meest productieve der Indirecte Belastingen in de Noordelijke Provincien; deszelfs invoer had, in den beginne, op vele plaatsen een' merkbaren tegenstand gevonden, welke echter langzamerhand in zo verre was verminderd, dat de resultaten, van jaar tot jaar, beter aan de verwachting beantwoordden, en uit dien hoofde zoude het gewaagd kunnen schijnen, een voor 's Lands Schatkist zo belangrijk middel te laten varen; doch hetzelve drukt desniettemin op het gewone voedsel van alle de standen der maatschappij; in de Zuidelijke Provincien zoude dit middel eene volstrekte nieuwigheid zijn geweest, te meer bezwarend, naar mate, dat, in evenredigheid, de minderen volksclassen in dezelve meer Brood dan in de Noordelijke Gewesten gebruiken; deszelfs omslagtige perceptie vorderde de affcheiding van verscheidene onderzins veelal vereenigde en nauw verwante Landen, welke, na een verloop van tien jaren, in de Noordelijke Provincien nog niet volkomen heeft kunnen worden tot stand gebragt, en eindelijk zoude de introductie van dit middel in de Zuidelijke Provincien, een' dubbeld sterken indruk hebben gemaakt, daar het getal van de Belastingen, die in dezelve thans bestaan, bereids met eenige andere heeft moeten worden vermeerderd, en, dit alles overwegende, zullen U Ed. Mog., in de suppressie der Belasting op het Gemaal, een nieuw bewijs van 's Konings voorzigtige en tedere gezindheid voor het welzijn zijner Onderdanen moeten erkennen.

III. Ten aanzien van de wijze van invordering der Belasting, moet ongetwijfeld de voorkeur aan die geene worden gegeven, welke met den minsten last voor de Ingezetenen het voordeel paart, om de fluikerijen het best tegen te gaan, en de minst mogelijke kosten van perceptie te vorderen, terwijl dit laatste in het bijzonder als eene wezenlijke vermindering van het regt moet worden aangemerkt, waar, daar het zuiver rendement der Middelen alleen kan strekken tot bijving van 's Lands Kas, moet al het geen nodeloos aan perceptie-kosten besteed wordt, als een dubbeld drukkend bezwaar voor de Ingezetenen worden aangemerkt.

De wijze van invordering der Indirecte Belastingen splitst zich eigenaardig in twee hoofddeelen, naarmate dat zij bij de eerste of tweede hand worden geheven, dat is, in het eerste geval, dadelijk bij het inkomen voor Objecten, welke van buiten moeten worden aangevoerd, en bij de aflevering of fabricatie, voor die geene, welke van binnenlandschen oorsprong zijn, en deze perceptie bereikt eenen grooteren trap van volkomenheid, naarmate het tijdstip, waarop de Belasting verschuldigd wordt gerekend, later komt, bij den eersten graad der fabricatie, en dat alsdan de gelegenheid van fluiken in evenredigheid wordt verminderd.

Daarentegen wordt de Belasting, bij de tweede hand ingevorderd, wanneer dezelve niet is verschuldigd, voor dat de belaste Objecten aan de consummatie worden overgegeven, en de gelegenheid tot fluiken vermeerdert bij iederen trap, dat men zich verder van de source verwijdert, terwijl de voorzorgen tegen het verkorten van 's Lands regten, in dezelfde evenredigheid vermeerderen moeten.

Tot hiertoe is de heffing der Indirecte Belastingen in de Noordelijke Provincien veelal bij de tweede hand geschied, hoezeer de thans nog bestaande Ordonnantien de duidelijke sporen opleveren, dat de Wetgever indertijd reeds getracht heeft, dat, waar bij zulks mogelijk, echter, tot aan de source op te klimmen, of althans de beide Middelen door een vereenigd toevertrouwd tot een en hetzelfde einde, dat is, het weren der fluikerijen, te doen samenwerken.

Het noodzakelijk gevolg van dit systema is geweest, dat ten aanzien van sommige Middelen, alle Ingezetenen met de Administratie der Indirecte Belastingen hebben moeten worden in contact gebragt, en dat, ten aanzien van andere, altans alle neringdoende Lieden, in het impostschuldig Object, met naar in betrekking staan, dat verscheidene bepalingen, omtrent verhoedene Neringen, affstand van Landen onderling, en de wijze van vervoer der belaste Specien, hebben moeten worden gemaakt, welke den oog ontoereikend bevonden zijn, om frauden en contraventien te weeren.

In de Zuidelijke Provincien daarentegen heeft men getracht de thans aldaar bestaande Indirecte Belastingen zo na mogelijk bij de source, dat is onmiddelijk bij den aanvoer, of bij de fabricatie, te heffen, en de wisling van deze proeve heeft Z. M. doen besluiten gelijken weg ten aanzien van het nieuw stelsel te volgen.

Dat zulks niet alleen voor alle Ingezetenen, maar bijzonder ook voor de neringdoende Lieden boven het ander systema verkieslijk is, behoeft wel geen betoog, daar geen hunner immer iets met de Administratie zal te doen hebben, noch hervaest moet zijn wegens overtreding der Indirecte Belastingen te worden aangesproken, met uitzondering alleen van die geenen, welke langs de grenzen wooned, en aangaande ik U Ed. Mog. nader zal onderhouden.

Deze wijze van heffing voor het Land minder kostbaar is, valt ongelijks in het oog, aangezien het toezigt der Administratie zich tot minder punten bepaalt, en daar het getal der Ontvangers ten platte Lande en in kleine Steden zeer aanmerkelijk kan worden verminderd.

Dat zij tot het weeren van fluikerijen beter dan eenig ander geschikt moet worden geacht, is, ten aanzien van de Objecten bij de fabricatie bezwaard, daar uit evident, dat men noch op aflevering, noch op circulatie te letten heeft, en dat het nagaan en weeren eener clandestine fabricatie vrij meer gemakkelijk is, dan eenig ander middel van toevertrouwt; en wat eindelijk, die Belastingen betreft, welke op den invoer geheven worden, komt alles aan op de mogelijkheid, om den clandestinen invoer te weeren, en om zich voor zo verre te verzekeren, dat het geen ter exportatie wordt aangegeven, ook werkelijk den Lande wordt uitgevoerd.

Ik erken echter, dat deze wijze van heffing, voor den Koopman en Fabrikant, het bezwaar in zich draagt, dat hij, alleen met de Administratie te doen hebbende, voor veel aanzienlijke sommen kan worden aangesproken, en dat hij, verpligt de waarde zijner Goederen met den Impost te vermeerderen, voor het crediet, het welk hij aan anderen verleent, en ten zien der Belasting verantwoordelijk wordt; doch de eerste dezer bedenkingen kan door het verlenen van credieten aan Koopman en Fabricant geheel worden weggenomen, de bepalingen voor zijne fabricate zijn, wanneer men dezelve doelmatig en naar den aard derzelve inrigt, geen wezenlijk bezwaar, en voor de laatste is zo veel gezorgd, als de aard der zaak toelaat, terwijl de Afleveraar, in vele gevallen, zelf zeer veel kan toebrengen tot vermindering van het voor hem te duchten gevaar; maar bovendien moet men tegenover de bedenking, welke in deze strijd zal blijven bestaan de voordeelen eener wijze binnenlandsche circulatie stellen, welke ik U Edel Mog. zo even heb geschetst, en welke keuze, zo het Z. M. voorkwam, niet twijfelachtig maken konden.

IV. Thans tot eene vlugtige beschouwing der bijzondere wetten overgaande, welke Z. M. aan U Edel Mog. voordraagt, komt in de eerste plaats in aanmerking de *Introductive Wet* der nieuwe Belastingen.

Behalve de optelling der nieuwe Middelen, bevat deze Wet de nodige transitoire bepalingen, zo wel ten aanzien van het administratieve gedeelte der Middelen, als van de regtsplegging met den aankleve van dien.

Ten aanzien van het eerste dezer twee punten, worden de grondbeginselen gelegd, op welke de oude Middelen zullen moeten worden afgesloten en de nieuwe geopend, en daarbij tevens gezorgd, dat in het aanzuiveren der te openen credieten, alle gemak aan de Contribuabelen kunne worden gegeven, terwijl tevens de handen aan het Gouvernement zijn vrij gelaten, ten einde te zorgen, dat de belasting der industrie niet verderfelijk worde, hoezeer moet worden aangemerkt, dat de grond tot vele verzoeken van remissie, bij het wegvallen van het middel op het Gemaal en het wijzigen van de belasting op de Brandstoffen, zeer aanmerkelijk verminderen moest.

Met betrekking tot het contentieuse en de manier van procederen in cas der Indirecte Belasting, welke in de beide gedeelten van het Rijk op eene geheel verschillende wijze werd behandeld, heeft Zijne Majesteit, door de bepaling, dat alles provisioneel zoude blijven op den tegenwoordigen voet, wijsselijk gezorgd, dat een zo teder punt, en, hetgeen in een zo nauw verband staat met de algemeene principes, welke omtrent de wijze van procederen zullen moeten worden aangenomen, zonder overhaasting en met alle omzigtigheid, zoude kunnen worden behandeld.

Ik biede U Ed. Mog. in de tweede plaats aan de Concept-ordonnantie op het middel van *het Zout*.

Deze belasting zal worden geheven ten bedrage van *f* 3 : 2 : 8 op de honderd ponden ruw, en van *f* 7 : 10 : 0 op de honderd ponden geraffineerd Zout, hetwelk den Lande wordt ingevoerd, te weten bij de berekening een tarra wordt geadmitteerd, gevenredigd naar de onderscheidene soorten van ruw Zout, welke het Rijk inkomen. Het belang onzer Zoutkeeten vorderde het heffen eener zeer zware belasting op het van buiten inkomend geraffineerd Zout; het vorderde mede bij de wijze wetten der Voorvaderen te blijven, door het weigeren van alle affchrijving van Impost, welke anderzins, wegens Negotie, bij de wet is vergund voor zodanig ruw Zout, hetgeen van de Landzijde en langs de Rivieren zoude worden geëxporteerd, zo alsmede het volstrekte verbod van doorvoer van dit voorwerp van belasting; het is toch bekend, dat de Nederlandsche Zoutkeeten in het bezit van een' deer aanzienlijken uitvoer van geraffineerd Zout zijn geweest, en dat sommige belangrijke Zoutziederijen uitsluitend voor den buitenlandschen Handel werden van den gang gehouden.

Door de belasting op het van buiten inkomend ruw Zout te leggen, kon dezelve bij den invoer worden geheven, en verviel de gelimiteerde Handel, en het verbod van uitslag dezer specie, terwijl er reeds, bij de Wet, voor het belang van de Vischvangst, de School der Commerciële Zeevaart, de steun van verderf Handwerken en de bron van zo vele welvaart, is gezorgd.

Het zal de aandacht Uwer Ed. Mog. niet ontsnapt zijn, dat de belasting zelve uitkomt op 10 penningen het pond Zout, en mitsdien is gereduceerd tot op 5 agrote van het geen zij thans in de Noordelijke Provincien bedraagt, en in de Zuidelijke beliep, zo lang dezelve onder het Fransche bestuur hebben gezucht, zo dat in deze eenezeer aanzienlijke vermindering wordt aangetroffen, welke de Ingezetenen een merkelijk soulaas aanbrengt.

Ter gelegenheid van deze wet, moet ik U Ed. Mog. onderhouden over de credieten, de overschrijving van den Impost en de Entrepôts, als drie zeer weezenlijke faciliteiten, welke nagenoeg bij al de middelen van belasting aan de primitieve Schuldenaren worden vergund.

Het crediet stelt den Debiteur van het Rijk in het geval, om zeer zelden dien Impost te moeten voorschieten, en, daar en tegen, In ver de meeste gevallen, de betaling te kunnen verschuiven tot dat hij niet alleen de Goederen zal hebben afgeleverd, maar ook zelfs de penningen van zijnen Schuldenaar zal hebben gehaald, en hierin is dan ook de reden gelegen, dat dezelve langer of korter gelijd is, naar mate dat de aard van den middel, in het belaste voorwerp, vorderde de betaling over langere termijnen te verschuiven.

De faculteit tot het overschrijven van Impost van den eenen Handelaar op den anderen, van den Handelaar op den Fabrikant, en van deze onderling, vermindert het bezwaar van het eerste debiet, zo wel ten aanzien van de aanzuivering der termijnen van betaling, als van het crediet, hetwelk, bij dezen eersten overgang, door den afleveraar wegens den Impost zoude moeten worden vergund, en geeft aan het Rijk het voordeel, dat de Impost daar moet worden ingevorderd, waar men bij a zeker is eenen bepaalden voorraad van Impost-subjecte en deswege gehypothekeerde Goederen aan te treffen.

Het entrepôt vergunt eene onbepaalde verlenging van crediet, zo lang de Goederen onder het beheer der administratie zijn, en de bevoegdheid, om de bijzondere bergplaatsen der Debiteuren tot entrepôt te verklaren, vermijdt nodeloze kosten van transport, en geeft aan den debiteur nagenoeg al de voordeelen van het gefingeerd entrepôt, zonder dat het Rijk het minst in dezelfs zekerheid lijde.

De beide eerstgenoemde faciliteiten vorderen, wel is waar, van de zijde van den Debiteur, het stellen van zekerheid voor den verschuldigden Impost, en deze is een bezwaar, denzelven opgelegd, doch ook dit is zo veel mogelijk verminderd, niet alleen om dat hem de keuze tusschen onderscheidene middelen van cautie gelaten, en in het algemeen het regt tot het stellen van eene doorloopende borgtogt gegeven wordt, gevenredigd aan de uitgestrektheid van zijnen handel, maar ook, en meer bijzonder, naardien hij steeds kan volstaan met ingesteld of gefabriqueerde Goederen tot borg te geven, en dus, door de van hem gevorderde securiteit, nimmer wordt bezwaard, zo lang de waarde van zijnen voorraad het bedrag van zijne schuld met vermindering van een vijfde kan dekken.

De derde wet, welke ik ter tafel dezer Vergadering overbreng, is het middel van de *Zeep*.

Zijne Majesteit stelt voor, de van buiten inkomende harde Zeep te bezwaren met *f* 12 : 10 : 0 de 100 pond, den invoer van Zachte Zeep te verbieden, en het binnenlandsche gefabriceerde te belasten met *f* 1 : 13 : 0 voor ieder Anker ruimte, welke de Ketels der Zeepzieders beyatten; hetgeen de belasting zal doen nederkomen op

(*Het vervolg op de kant van deze Blaan.*)

---

de Administratie der Indirecte Belastingen bekend zij met alle de werkelijk bestaande Fabrijken, en dat zij van de oprigting van nieuwe worde onderrigt.

Bij de thans vigerende Wetten in de Noordelijke Provincien was in beide gevallen een special consent noodig, doch de Koning, bevindende, dat geene facile bezwaren der nijverheid hinderlijk moesten zijn, heeft de verpligting tot het vragen van consent in die tot het doen eener enkele aangifte verwijsfeld, en daardoor, en vermindert de regten, welke den Souverein in alle gevallen toekomen, Zijne Onderdanen gewaarborgd tegen het misbruik, hetwelk van het vorderen van Admissien hoedanig ook geschuifeld, zoude kunnen worden gemaakt.

Het is uit hetzelfde oogpunt, dat alle werkelijk bestaande Fabrijken, hoe gering ook derzelver omvang zijn moge, zullen worden gematriculeerd, hoezeer anderzins het gemak der Administratie en zelfs het belang der geoctroise Tragetaxen zoude hebben gevorderd, een middel, welk in den tijd van 's Lands nood, door Zijne Majesteit zijn uitgezonden, mag ik echter niet onaangeroerd laten het wegnemen van het middel op het Gemaal, als verre weg het meest productieve der Indirecte Belastingen in de Noordelijke Provincien; deszelfs invoer had, in den beginne, op vele plaatsen een' merkbaren tegenstand gevonden, welke echter langzamerhand in zo verre was verminderd, dat de resultaten, van jaar tot jaar, beter aan de verwachting beantwoordden, en uit dien hoofde zoude het gewaagd kunnen schijnen, een voor 's Lands Schatkist zo belangrijk middel te laten varen; doch hetzelve drukt desniettemin op het gewone voedsel van alle de standen der maatschappij; in de Zuidelijke Provincien zoude dit middel eene volstrekte nieuwigheid zijn geweest, te meer bezwarend, naar mate, dat, in evenredigheid, de minderen volksclassen in dezelve meer Brood dan in de Noordelijke Gewesten gebruiken; deszelfs omslagtige perceptie vorderde de affcheiding van verscheidene onderzins veelal vereenigde en nauw verwante Landen, welke, na een verloop van tien jaren, in de Noordelijke Provincien nog niet volkomen heeft kunnen worden tot stand gebragt, en eindelijk zoude de introductie van dit middel in de Zuidelijke Provincien, een' dubbeld sterken indruk hebben gemaakt, daar het getal van de Belastingen, die in dezelve thans bestaan, bereids met eenige andere heeft moeten worden vermeerderd, en, dit alles overwegende, zullen U Ed. Mog., in de suppressie der Belasting op het Gemaal, een nieuw bewijs van 's Konings voorzigtige en tedere gezindheid voor het welzijn zijner Onderdanen moeten erkennen.

III. Ten aanzien van de wijze van invordering der Belasting, moet ongetwijfeld de voorkeur aan die geene worden gegeven, welke met den minsten last voor de Ingezetenen het voordeel paart, om de fluikerijen het best tegen te gaan, en de minst mogelijke kosten van perceptie te vorderen, terwijl dit laatste in het bijzonder als eene wezenlijke vermindering van het regt moet worden aangemerkt, waar, daar het zuiver rendement der Middelen alleen kan strekken tot bijving van 's Lands Kas, moet al het geen nodeloos aan perceptie-kosten besteed wordt, als een dubbeld drukkend bezwaar voor de Ingezetenen worden aangemerkt.

De wijze van invordering der Indirecte Belastingen splitst zich eigenaardig in twee hoofddeelen, naarmate dat zij bij de eerste of tweede hand worden geheven, dat is, in het eerste geval, dadelijk bij het inkomen voor Objecten, welke van buiten moeten worden aangevoerd, en bij de aflevering of fabricatie, voor die geene, welke van binnenlandschen oorsprong zijn, en deze perceptie bereikt eenen grooteren trap van volkomenheid, naarmate het tijdstip, waarop de Belasting verschuldigd wordt gerekend, later komt, bij den eersten graad der fabricatie, en dat alsdan de gelegenheid van fluiken in evenredigheid wordt verminderd.

Daarentegen wordt de Belasting, bij de tweede hand ingevorderd, wanneer dezelve niet is verschuldigd, voor dat de belaste Objecten aan de consummatie worden overgegeven, en de gelegenheid tot fluiken vermeerdert bij iederen trap, dat men zich verder van de source verwijdert, terwijl de voorzorgen tegen het verkorten van 's Lands regten, in dezelfde evenredigheid vermeerderen moeten.

Tot hiertoe is de heffing der Indirecte Belastingen in de Noordelijke Provincien veelal bij de tweede hand geschied, hoezeer de thans nog bestaande Ordonnantien de duidelijke sporen opleveren, dat de Wetgever indertijd reeds getracht heeft, dat, waar bij zulks mogelijk, echter, tot aan de source op te klimmen, of althans de beide Middelen door een vereenigd toevertrouwd tot een en hetzelfde einde, dat is, het weren der fluikerijen, te doen samenwerken.

Het noodzakelijk gevolg van dit systema is geweest, dat ten aanzien van sommige Middelen, alle Ingezetenen met de Administratie der Indirecte Belastingen hebben moeten worden in contact gebragt, en dat, ten aanzien van andere, altans alle neringdoende Lieden, in het impostschuldig Object, met naar in betrekking staan, dat verscheidene bepalingen, omtrent verhoedene Neringen, affstand van Landen onderling, en de wijze van vervoer der belaste Specien, hebben moeten worden gemaakt, welke den oog ontoereikend bevonden zijn, om frauden en contraventien te weeren.

In de Zuidelijke Provincien daarentegen heeft men getracht de thans aldaar bestaande Indirecte Belastingen zo na mogelijk bij de source, dat is onmiddelijk bij den aanvoer, of bij de fabricatie, te heffen, en de wisling van deze proeve heeft Z. M. doen besluiten gelijken weg ten aanzien van het nieuw stelsel te volgen.

Dat zulks niet alleen voor alle Ingezetenen, maar bijzonder ook voor de neringdoende Lieden boven het ander systema verkieslijk is, behoeft wel geen betoog, daar geen hunner immer iets met de Administratie zal te doen hebben, noch hervaest moet zijn wegens overtreding der Indirecte Belastingen te worden aangesproken, met uitzondering alleen van die geenen, welke langs de grenzen wooned, en aangaande ik U Ed. Mog. nader zal onderhouden.

Deze wijze van heffing voor het Land minder kostbaar is, valt ongelijks in het oog, aangezien het toezigt der Administratie zich tot minder punten bepaalt, en daar het getal der Ontvangers ten platte Lande en in kleine Steden zeer aanmerkelijk kan worden verminderd.

Dat zij tot het weeren van fluikerijen beter dan eenig ander geschikt moet worden geacht, is, ten aanzien van de Objecten bij de fabricatie bezwaard, daar uit evident, dat men noch op aflevering, noch op circulatie te letten heeft, en dat het nagaan en weeren eener clandestine fabricatie vrij meer gemakkelijk is, dan eenig ander middel van toevertrouwt; en wat eindelijk, die Belastingen betreft, welke op den invoer geheven worden, komt alles aan op de mogelijkheid, om den clandestinen invoer te weeren, en om zich voor zo verre te verzekeren, dat het geen ter exportatie wordt aangegeven, ook werkelijk den Lande wordt uitgevoerd.

Ik erken echter, dat deze wijze van heffing, voor den Koopman en Fabrikant, het bezwaar in zich draagt, dat hij, alleen met de Administratie te doen hebbende, voor veel aanzienlijke sommen kan worden aangesproken, en dat hij, verpligt de waarde zijner Goederen met den Impost te vermeerderen, voor het crediet, het welk hij aan anderen verleent, en ten zien der Belasting verantwoordelijk wordt; doch de eerste dezer bedenkingen kan door het verlenen van credieten aan Koopman en Fabricant geheel worden weggenomen, de bepalingen voor zijne fabricate zijn, wanneer men dezelve doelmatig en naar den aard derzelve inrigt, geen wezenlijk bezwaar, en voor de laatste is zo veel gezorgd, als de aard der zaak toelaat, terwijl de Afleveraar, in vele gevallen, zelf zeer veel kan toebrengen tot vermindering van het voor hem te duchten gevaar; maar bovendien moet men tegenover de bedenking, welke in deze strijd zal blijven bestaan de voordeelen eener wijze binnenlandsche circulatie stellen, welke ik U Edel Mog. zo even heb geschetst, en welke keuze, zo het Z. M. voorkwam, niet twijfelachtig maken konden.

IV. Thans tot eene vlugtige beschouwing der bijzondere wetten overgaande, welke Z. M. aan U Edel Mog. voordraagt, komt in de eerste plaats in aanmerking de *Introductive Wet* der nieuwe Belastingen.

Behalve de optelling der nieuwe Middelen, bevat deze Wet de nodige transitoire bepalingen, zo wel ten aanzien van het administratieve gedeelte der Middelen, als van de regtsplegging met den aankleve van dien.

Ten aanzien van het eerste dezer twee punten, worden de grondbeginselen gelegd, op welke de oude Middelen zullen moeten worden afgesloten en de nieuwe geopend, en daarbij tevens gezorgd, dat in het aanzuiveren der te openen credieten, alle gemak aan de Contribuabelen kunne worden gegeven, terwijl tevens de handen aan het Gouvernement zijn vrij gelaten, ten einde te zorgen, dat de belasting der industrie niet verderfelijk worde, hoezeer moet worden aangemerkt, dat de grond tot vele verzoeken van remissie, bij het wegvallen van het middel op het Gemaal en het wijzigen van de belasting op de Brandstoffen, zeer aanmerkelijk verminderen moest.

Met betrekking tot het contentieuse en de manier van procederen in cas der Indirecte Belasting, welke in de beide gedeelten van het Rijk op eene geheel verschillende wijze werd behandeld, heeft Zijne Majesteit, door de bepaling, dat alles provisioneel zoude blijven op den tegenwoordigen voet, wijsselijk gezorgd, dat een zo teder punt, en, hetgeen in een zo nauw verband staat met de algemeene principes, welke omtrent de wijze van procederen zullen moeten worden aangenomen, zonder overhaasting en met alle omzigtigheid, zoude kunnen worden behandeld.

Ik biede U Ed. Mog. in de tweede plaats aan de Concept-ordonnantie op het middel van *het Zout*.

Deze belasting zal worden geheven ten bedrage van *f* 3 : 2 : 8 op de honderd ponden ruw, en van *f* 7 : 10 : 0 op de honderd ponden geraffineerd Zout, hetwelk den Lande wordt ingevoerd, te weten bij de berekening een tarra wordt geadmitteerd, gevenredigd naar de onderscheidene soorten van ruw Zout, welke het Rijk inkomen. Het belang onzer Zoutkeeten vorderde het heffen eener zeer zware belasting op het van buiten inkomend geraffineerd Zout; het vorderde mede bij de wijze wetten der Voorvaderen te blijven, door het weigeren van alle affchrijving van Impost, welke anderzins, wegens Negotie, bij de wet is vergund voor zodanig ruw Zout, hetgeen van de Landzijde en langs de Rivieren zoude worden geëxporteerd, zo alsmede het volstrekte verbod van doorvoer van dit voorwerp van belasting; het is toch bekend, dat de Nederlandsche Zoutkeeten in het bezit van een' deer aanzienlijken uitvoer van geraffineerd Zout zijn geweest, en dat sommige belangrijke Zoutziederijen uitsluitend voor den buitenlandschen Handel werden van den gang gehouden.

Door de belasting op het van buiten inkomend ruw Zout te leggen, kon dezelve bij den invoer worden geheven, en verviel de gelimiteerde Handel, en het verbod van uitslag dezer specie, terwijl er reeds, bij de Wet, voor het belang van de Vischvangst, de School der Commerciële Zeevaart, de steun van verderf Handwerken en de bron van zo vele welvaart, is gezorgd.

Het zal de aandacht Uwer Ed. Mog. niet ontsnapt zijn, dat de belasting zelve uitkomt op 10 penningen het pond Zout, en mitsdien is gereduceerd tot op 5 agrote van het geen zij thans in de Noordelijke Provincien bedraagt, en in de Zuidelijke beliep, zo lang dezelve onder het Fransche bestuur hebben gezucht, zo dat in deze eenezeer aanzienlijke vermindering wordt aangetroffen, welke de Ingezetenen een merkelijk soulaas aanbrengt.

Ter gelegenheid van deze wet, moet ik U Ed. Mog. onderhouden over de credieten, de overschrijving van den Impost en de Entrepôts, als drie zeer weezenlijke faciliteiten, welke nagenoeg bij al de middelen van belasting aan de primitieve Schuldenaren worden vergund.

Het crediet stelt den Debiteur van het Rijk in het geval, om zeer zelden dien Impost te moeten voorschieten, en, daar en tegen, In ver de meeste gevallen, de betaling te kunnen verschuiven tot dat hij niet alleen de Goederen zal hebben afgeleverd, maar ook zelfs de penningen van zijnen Schuldenaar zal hebben gehaald, en hierin is dan ook de reden gelegen, dat dezelve langer of korter gelijd is, naar mate dat de aard van den middel, in het belaste voorwerp, vorderde de betaling over langere termijnen te verschuiven.

De faculteit tot het overschrijven van Impost van den eenen Handelaar op den anderen, van den Handelaar op den Fabrikant, en van deze onderling, vermindert het bezwaar van het eerste debiet, zo wel ten aanzien van de aanzuivering der termijnen van betaling, als van het crediet, hetwelk, bij dezen eersten overgang, door den afleveraar wegens den Impost zoude moeten worden vergund, en geeft aan het Rijk het voordeel, dat de Impost daar moet worden ingevorderd, waar men bij a zeker is eenen bepaalden voorraad van Impost-subjecte en deswege gehypothekeerde Goederen aan te treffen.

Het entrepôt vergunt eene onbepaalde verlenging van crediet, zo lang de Goederen onder het beheer der administratie zijn, en de bevoegdheid, om de bijzondere bergplaatsen der Debiteuren tot entrepôt te verklaren, vermijdt nodeloze kosten van transport, en geeft aan den debiteur nagenoeg al de voordeelen van het gefingeerd entrepôt, zonder dat het Rijk het minst in dezelfs zekerheid lijde.

De beide eerstgenoemde faciliteiten vorderen, wel is waar, van de zijde van den Debiteur, het stellen van zekerheid voor den verschuldigden Impost, en deze is een bezwaar, denzelven opgelegd, doch ook dit is zo veel mogelijk verminderd, niet alleen om dat hem de keuze tusschen onderscheidene middelen van cautie gelaten, en in het algemeen het regt tot het stellen van eene doorloopende borgtogt gegeven wordt, gevenredigd aan de uitgestrektheid van zijnen handel, maar ook, en meer bijzonder, naardien hij steeds kan volstaan met ingesteld of gefabriqueerde Goederen tot borg te geven, en dus, door de van hem gevorderde securiteit, nimmer wordt bezwaard, zo lang de waarde van zijnen voorraad het bedrag van zijne schuld met vermindering van een vijfde kan dekken.

De derde wet, welke ik ter tafel dezer Vergadering overbreng, is het middel van de *Zeep*.

Zijne Majesteit stelt voor, de van buiten inkomende harde Zeep te bezwaren met *f* 12 : 10 : 0 de 100 pond, den invoer van Zachte Zeep te verbieden, en het binnenlandsche gefabriceerde te belasten met *f* 1 : 13 : 0 voor ieder Anker ruimte, welke de Ketels der Zeepzieders beyatten; hetgeen de belasting zal doen nederkomen op

(*Het vervolg op de kant van deze Blaan.*)

William, te bepalen, benaden hetwelk steenerlei bedrijf, hiervan in het toegelaten.

Deze zelfde zeden geldt niet ten aanzien van Fabrijken, welke nog niet bestaan, en het was dus niet alleen billijk de oplegging van die kleine erfpachtsmenten te weren, welke, aan den Fabrikant een belang opleverende, te regt kunnen worden verdacht gehouden hunnen oorsprong aan verkeerde inzichten verschuldigd te zijn, doch ook hierin is men met de meeste omzigtigheid te werk gegaan, en heeft men in enkele gevallen, zo als onder anderen met opzigt tot de Zeepziederijen, de mogelijkheid eener uitzonderlijke openlijkheid, daar, waar het belang der mitverheid zulks zoude vorderen.

Bij de bepalingen, de Zeepsieden voorgeschreven, heeft men, even als in alle andere gevallen, den aard der fabricatie naauwkeurig nagaspeerd en de denkbeel den van kundige Fabrijkanten zo veel mogelijk overgenomen.

De zaak, welke belasting op de Rabrikatie vordert, dat

Het verbod van invoer van zachte Zeep bestond reeds in de Noordelijke Provincien; de aanmoedigingen der binnenlandsche Zeepziederijen verpligt; hetzelve te handhaven, te meer, daar deze tot een' genoegzamen graad van volmaaktheid gekomen zijn, om allen invoer van dit Artikel te kunnen ontberen.

Met de harde Zeep is het eenigzins anders gelegen, waar hoezeer verschillen Fabrijken van dezen aard in het Rijk bestaan, is de vervaardiging dezer specien nog niet tot zulk eene hoogte gekomen, dat men alen aanvoer ontberen kunne, en mitsdien is het, tot aanmoediging der binnenlandsche Fabrijken, geoordeeld geduan, door eene merkelijke verhoogde belasting op hetgeen van buiten wordt ingevoerd.

De zaak, welke belasting op de Rabrikatie vordert, dat

f 12 : 10 : 0 de 100 pond of drie kwart van dezen, waarmede het pond, specie, thans in de Noordelijke Provincien is belast.

Het verbod van invoer van zachte Zeep bestond reeds in de Noordelijke Provincien; de aanmoedigingen der binnenlandsche Zeepziederijen verpligt; hetzelve te handhaven, te meer, daar deze tot een' genoegzamen graad van volmaaktheid gekomen zijn, om allen invoer van dit Artikel te kunnen ontberen.

Met de harde Zeep is het eenigzins anders gelegen, waar hoezeer verschillen Fabrijken van dezen aard in het Rijk bestaan, is de vervaardiging dezer specien nog niet tot zulk eene hoogte gekomen, dat men alen aanvoer ontberen kunne, en mitsdien is het, tot aanmoediging der binnenlandsche Fabrijken, geoordeeld geduan, door eene merkelijke verhoogde belasting op hetgeen van buiten wordt ingevoerd.

De zaak, welke belasting op de Rabrikatie vordert, dat

verzekering van den Impost voorgeschreven, naar den aard der fabrijkatie ingerigt, zullen ongetwijfeld doelmatig moeten voorkomen.

Met betrekking tot den van buiten ingevoerden Wijn, welke voorzeker niet bovenmate is belast, heeft de aard van den Wijnhandel, vooral in de Noordelijke Provincien van het Rijk, verscheidene wijzigingen, speciaal ook ten aanzien van de Entrepôts, noodzakelijk gemaakt.

Van oudsher heeft een aanmerkelijke uitvoer van Wijnen uit de Noordelijke Provincien, vooral naar Duitschland, plaats gehad, en de Handel in Rijnsche Wijnen is mitsdien zeer aanmerkelijk geweest, en het was dit den hoofde onvermijdelijk, afschrijvingen van den Impost voor den naar buiten 's Lands uitgevoerden Wijn toe te staan, doch, tevens aan den anderen kant onmogelijk, deze afschrijvingen in eenig ander geval te vergunnen, dan bij werkelijken uitvoer uit het entrepot; om dat de bewerking en vermenging, welke de Wijn ondergaat, de Schatkist in een eminent gevaar zoude hebben gebragt, om zeer veel meer af te schrijven, dan bij den invoer is genoten, bijaldien men dit zelfde voorregt mogt hebben willen toestaan wegens uitvoer uit particuliere Pakhuizen.

Ondertusschen ontstond hier door eene nieuwe zwarigheid, om dat de aard van onzen Handel medebrengt, dat de Wijnen hier te Lande eene bewerking ondergaan, welke het volgen der gewone regelen voor het entrepôt onmogelijk maakt, terwijl bovendien eene eenigzins verlengde oplage tot deszelfs conservatie, aanvulling en verzorging vordert.

Het was ondertusschen belangrijk deze bezorging en bewerking mogelijk te laten, *eensdeels* ten einde onzen Handel niet verminderen zoude door eene verandering in de soorten van den Wijn, aan welken men buiten 's Lands gewoon is, *anderdeels* om te beletten, dat de actieve Handel niet in een' blooten Commissie-Handel ontaarde.

Men heeft getracht het middel te vinden om deze moeijelijkheid te ontgaan, door het toestaan van eene bewerking der Wijnen in het entrepôt, vergezeld met de noodige voorzorgen, ten einde te beletten, dat hiervan, tot nadeel van 's Lands Finaciën, misbruik kunne worden gemaakt, en door bovendien in enkele gevallen facilliteiten in het verkelderen der Wijnen en eene voortdurende korting voor leckagie toe te staan, gedurende al den tijd, dat de Wijnen zich in het entrepôt zullen bevinden, en op deze wijze heeft men getracht de invordering van den Impost op de Wijnen, bij het inkomen, waarop men reeds in den Jare 1806, als middel van controle was bedacht geweest, met de noodige vrijheid voor den Handel in overeenstemming te brengen.

De Belasting op de *Buitenlandsche Brandewijn*, bepaald op *f* 40:0 het Oxhoofd, Amsterdamsche Proef, en op *f* 60:0 voor het Oxhoofd Rum, Arak en fijne Liqueuren, welke mede op den invoer zal geheven worden, en die de vijfde is der voorgedragene Wetten, heeft de grootste overeenkomst met het middel van den Wijn, en wordt dan ook grootendeels op gelijken voet behandeld, zijnde echter tevens gezorgd, dat deze Dranken, als voor deterioratie vatbaar, kunnen worden overgetoken.

De Ordonnantie op het *Binnenlandsch Gedisteleerd*, welke ik U Ed. Mog. aanbiede, moet ongetwijfeld onder die middelen worden gerangschikt, welke de meeste omzigtigheid vorderen, niet alleen uit hoofde van het aanzienlijk rendement, hetwelk dit middel aan 's Lands Schatkist belooft, maar ook, om de belangrijkheid der Genevers-stokerijen, welke niet slechts dienen voor een aanmerkelijk binnenlandsch vertier, maar bovendien ook voor aanzienlijke verzendingen naar buiten 's Lands, en waar door dit Object eene aanbelo plaats in den actieven Nederlandschen Handel bekleedt.

Deze laatste confidentie heeft, vooral bij het vermeerderen van Fabrijken buiten 's Lands, volstrekt noodzakelijk gemaakt afschrijving voor de Negotie te verleenen, hoezeer het anderzins wenschelijk zoude hebben kunnen voorkomen eene faciliteit te weigeren, welke te dikwijls tot eene bron van slinksche wegen en sluikerijen gestrekt heeft; dan Zijne Majesteit heeft ook in dezen getracht het belang van 's Rijks Schatkist, zo veel immers doenlijk, met dat van de fabricatie overeen te brengen, terwijl de verantwoordelijkheid voor den effectiven uitvoer, welke in de meeste gevallen op den Distillateur rust, te minder als bezwaar mag worden aangemerkt, om dat deze bepaling niets nieuws behelst, en de daaruit voortvloeijende verpligting in veele gevallen door den Distillateur op den Man zou kunnen worden overgebragt, welke de exportatie werkelijk doet.

Ten aanzien van den uitvoer valt nog aan te merken, dat men, volgens het general syen der Distillateurs-zelve, als principe heeft mogen aanneemen, dat de uitvoer aan de landzijde en langs de rivieren, eene rijke bron van sluikerijen, regulier niet behoeft te worden toegestaan, doch dat echter uitzonderingen op dezen algemeenen regel zijn gemaakt voor die gevallen, in welke het belang van den handel dezelve zoude mogen vorderen, hetgeen men met reden vaststelt, dat werkelijk plaats heeft ten aanzien der betrekkingen tusschen sommige der Zuidelijke Provincien van het Rijk, en de daaraan grenzende streken, naardien de exportatie thans plaats heeft niettegenstaande geenerlei afschrijving wegens betaalden Impost wordt gegeeven.

De verpligting tot het geeven van afschrijvingen heeft ondertusschen genoodzaakt, den Impost zelfs op 6 Stuivers van ieder Anker ruimte der Beslagbakken te brengen, hetgeen de Belasting zelve in sommige gevallen tot eene eenigzins grooter hoogte opvoert, dan waarop zij in de Noordelijke Provincien was geheven; ik zeg in sommige gevallen, om dat de wijze van bewerking ten dezen eene merkelijken invloed heeft; doch bovendien heeft Zijne Majesteit, te minder zwarigheid gevonden tot het voorstaan eener vermeerdering, welke, bij het wegvallen van het Collecrief-zegel, in geen geval drukkend is, om dat het gedisteleerd, meer dan eenig ander specie, geschikt is, om, buiten wezenlijk bezwaar, aan eene hoogere Belasting te worden onderworpen.

Met betrekking tot de bepalingen, aan de Traktaten voorgeschreven, moet ik in het algemeen dat geen herhalen, het welk ik bereids, bij gelegenheid van het Middel op de Zeep, heb doen opmerken, dat ook ten dezen, zo veel mogelijk, met derzelver wezenlijke belangen is gerapleegd; terwijl het bovendien U Ed. Mogende niet zal ontgaan, dat in deze Wet verscheiden facilliteiten worden aangetroffen, welke men in de overigen niet vindt, als, onder anderen, het geven van een nieuw credietaan den Distillateur, geheel afgescheiden van dat geen, het welk aan den Ruwstoker is vergund, en de fatalteit om te entreposeeren voor rekening van den geenen, aan wien het gedisteleerd wordt afgegeeven, zonder voorloopige overboeking in het entrepôt.

Het *minimum* voor de nieuw overigte Stokerijen is zo danig, dat eene genoegzame vrijheid wordt overgelaten, zelfs voor die kleinere Stokerijen, welke gerekend kunnen worden met de bevordering van den Landbouw in het naauwste verband te staan.

Het Middel op *de Bieren*, het welk in de zevende plaats volgt, wordt, voor de *Buitenlandsche Bieren*, voorgedragen op *f* 16 de Ton, en voor de *Binnenlandsche*, bij de fabricatie, ten bedrage van 7 Stuivers 12 Penningen voor ieder Anker ruimte hetwelk de Roerkuip bevat, het geen voor de gewoone Bieren, op eene Belasting van iets boven de 33 Stuivers neder komt.

Het bezwaar der Roerkuip heeft dit wezenlijk voordeel, dat de Belasting zich letterlijk regelt naar de qualiteit der Bieren, welke worden gefabrijceerd, hetzeen onmogelijk is bij iedere andere wijze van heffing, hetzij men dezelve naar de ruimte der Ketels of naar de hoeveelheid van het afgeleverd Bier zoude willen inrigten.

Ik erken, gereedelijk, dat ook hier verscheiden benglingen omtrent de fabrijkatie der Bieren noodzakelijk geworden zijn, en dat de verschillende wijzen van bewerking, tusschen de Zuidelijke en Noordelijke Provincien, deze zwarigheden nog hebben vermeerderd, doch men is echter aan dezelve te gemoet gekomen, door aan de administratie de bevoegdheid te laten, om op de locale omstandigheden het noodige regard te slaan, en, behoudens de verzekerde perceptie van de belasting, al die toegeeflijkheid te gebruiken, welke het belang der Fabrijken zoude mogen vorderen.

(Het vervolg hier na.)

ITALIEN.

ROME den 20 Mei. Onze zaken met het Hof der Nederlanden zijn nog altoos in den zelfden toestand. Er zijn hier verscheidene Belgische Geestelijken aangekomen, welke men onderstelt gelast te zijn om met den Heiligen Stoel te onderhandelen; maar het schijnt dat ons Hof niet afgaat van de gematigde beginselen, welke het als heilig heeft aangenomen. Het is onwaar, dat het officieel geprotesteerd zou hebben tegen het Artikel in de Nederlandsche Grondwet, dat de vrijheid der eerdiensten erkent.

FRANKRYK.

PARYS, den 8 Junij. Eene heden verschepen Koninglijke Ordonnantie behelst de verdeeling der vijf millioen franken, bij de Wet van 28 April l. l. toegestaan tot verbetering van het lot der Geestelijkheid. Bij die verdeeling wordt 1 millioen aangewezen ter vorming van duizend nieuwe beurzen in de Seminarien ter aankweking van Geestelijken, en tot de daartoe noodige herstelling en vermeerdering der Gebouwen en Meubelen; van de overige 4 millioen worden 2,510,000 fr. aangewezen om daarmede het tractement der Kanonniken, de Curé's van de tweede classe, en der Succursalisten met 100 fr. te verhoogen, 850,000 fr. om aan de Vicariasen der platten lande, die niet door den Staat bezoldigd worden, 400 fr. te verzekeren, 90,000 fr. ter vermeerdering van het Fonds voor de oude en gebrekkige Priesters, 50,000 fr. ter vermeerdering van het Hulp-Fonds der Congregatien, en eindelijk 500,000 fr. in reserve gehouden, om daaruit ondersteuningen en schavergoedingen te vinden voor de Curé's en Succursalisten, door de Bisschoppen voor te dragen.

Men verzekert stellig, dat de Echtgenote van Z. K. H. den Kroonprins van Zweden (Bernadotte) en van Joseph Bonaparte, beide Zusters en geborene Clary, welke zich tot nog toe in de Hoofdstad ophielden, aangegeven hebben gekregen, om, als behorende tot de Familie Bonaparte, ten gevolge der wet van Augustus, waarbij de verwanten van denzelven voor altijd uit Frankrijk worden gebannen, Parijs te verlaten.

Lord Wellington heeft te Kamerijk, den 4 dezer een prachtig Feest gegeven, ter vijering van den verjaardag des Konings van Engeland. Zijne Lordschap is onmiddelijk van daar herwaarts vertrokken, alwaar dezelve ook reeds is aangekomen, en het *Hôtel de la Rayalière* betrokken heeft.

De Baron van Zuylen van Nyevelt, die zich als buitengewoon Envoye en Minister-Plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Nederlanden naar het Hof van Madrid begeeft, is alhier reeds aangekomen.

Verscheidene Dagbladen hadden aangekondigd, (zegt de *Moniteur*) dat de Maarschalk Augereau op zijn Landgoed la Houssaye overleden was. De Baron de Chavange, zijn Schoonvader, heeft deze dwaling doen tegenspreken, hij meldt, dat de Maarschalk iets beter is; en dat deszelfs Vrouw zich bij hem bevindt, en aan haren Echtgenoot alle zorgen betoont, welke zijn staat vereischt.

De 5 per Cents zijn 59 en 58. Bank-Actien 1160 en 60.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 11 Julij. Men heeft de noodige bevelen gegeven om de Vesting Doornik te herbouwen. Deze Vesting en Citadel waren voorheen het werk van den beroemden Vauban. Een springend Kruidmagazijn heeft in de laatste helft van de vorige eeuw het grootste gedeelte van de Citadel, welke voor een meesterstuk gehouden werd, vernield. Sedert is de Vesting door Z. M. Keizer Joseph II. geheel ontmanteld. Alzo zullen Namen, Charleroi en Doornik, ter verdediging van de Maas, de Sambre en de Schelde op hare ruinen herbouwd worden.

DORDRECHT den 10 Julij. Uit den door den grooten Kerkenraad dezer Stad, geformeerd drietal, benaande uit de Heeren *B. Nieuwold*, Predikant te Zwijndrecht en Mantendam, *B. F. Tydeman*, Predikant te Hardinxveld, en *J. L. Nyhoff*, Predikant te Oosterbeek, is met eenparige stemmen tot Predikant alhier beroepen de Wel-Eerw. Heer *Benjamin Nieuwold*, Predikant te Zuidbroek en Mantendam.

's GRAVENHAGE den 12 Junij. Naar men vernoemt zal ingevolge Z. M. bevinde de eerste verjaardag van de altijd gedenkwaardige en roemrijke overwinning van Waterloo, den 18 Junij, 's middags om 12 uren, door eene plegtigen Dankstond gevierd worden.

Laatstleden Zaturdag zijn HH. KK. HH. de Prinsen Frederik Domitiares van Oranje-Nassau en van Brunswijk naar Hoogstderzelver gewoon Zomer-verblijf, op het Paviljoen in het Hout, te Haarlem, vertrokken en alsdaar, den dag, in welstand gestrijkeerd.

In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gister, is, na de refensie der notulen van het verhandelde in de Zitting van Vrijdag laatstleden, lecture gegeven van de ordonnantie op het middel van het Zout; zijnde dezelve aan de sectien, gerenvoyeerd ter fine van onderzoek.

Waarna de vergadering is gescheiden en gedajourneerd tot een volgenden middag ten een uur.

In de Zitting van heden legde de Président verscheidene

(Het vervolg op de aant van dese Blaaz.)

men, H. W. Cook het Stoomschip *Lady of the Lake*, van Altona, Y. J. Uges *Vrouwzidza*, van Porto, J. Barends *Fredrica*, van Lisbon, J. Sikkes *Fortuna*, van St. Ubes, Uitgezeild G. Davenport *Fridsen*, naar Providence, J. Glendrum *Joogje Johanna*, naar Mogador, B. J. Bylhouwer *Catharina* en J. P. Minno *Levensmin*, beide naar Port à Port, D. J. Feyuades *Esperance de Pas*, ditto, J. Barbo *Orion*, naar Newjork, A. Tallackson *Prins Christiaan*, naar Archangel, L. Jensen *Amsterdam Graaf Wedel*, naar Kopenhagen, J. Lind *Eendragt* en M. Cerine *Eendragt Zuster*, alle 3 naar Noorwegen, J. Rienks *Cores*, H. Berding *Cobernicus* en E. A. Bakker *Elsevers*, alle 3 naar de Oostzee, G. Bull *Petrus*, naar Tonsberg, J. C. Schmidt *Broedtschap*, naar Philadelphia, K. Hancock *Phillip*, naar Batum en A. C. Botes *de Hoop*, naar Demerary, J. Bult *Amsterdam*, naar Curaçao, N. J. Hirschholm *Maria*, naar Gibraltar, J. T. van der Zee *Vrouw*

(Het vervolg op de volgende Blaadz.)

lezing der verschillende ordonnantien der Indirecte Belastingen, gaf de Heer *Buck* in bedenking, of men de vergadering deze omslagige lecture niet zou kunnen besparen, als waarvan de Leden weinig vrucht hadden, terwijl de verschillende Concept-ordonnantien zich gedrukt, in handen van elk derzelve bevonden. Eenige Leden begrepen, dat de vergadering daartoe geen regt had. De President bragt in omwage, of de Stukken zullen worden gelezen, of voor gelezen gehouden. Er werd met eene groote meerderheid tot het laatste besloten.

Waarna de vergadering werd gescheiden — uit hoofde het op morgen voor vele Leden des vergadering eene groote Feestdag is — en gedajourneerd tot Vrijdag den 14. op den middag.

AMSTERDAM den 14 Julij. Sedert onze laatste zijn in Texel binnen gekomen, J. Thomson *Rousseau*, van Charleston, W. Bills *Revelatie* en J. Patysion *Mary Ann*, beide van Londen, A. Anderson *Gezusters*, van Dram-

was dat zes van eene Vrouw, te Antwerpen, om ten Requeste gelegenheid te doen, verzoekende, dat haar Man, welke als passevarzanger naar Rusland was getrokken, na wiens dood door een maker, gestuigd wordt, mag worden abesoldeerbaard. De Commissie was van gevoelen, dat dit verzoek niet voor eene apostrophe van dien aard was te houden, doch dat de petitie zich reeds wenkelijk meer zou kunnen opleveren, dan de bepalingen van Art. 114 der Grondwet, in werkinge zijnde burgerlijke Wetboek te omschrijven en te omschrijven, om de buitengewone omstandigheden, waarvan zijn, in de laatste tijden, personen afwezig geraakt zijn, te kunnen worden toegepast.

De Heer *Bijkerveld* gisteyens te kennen, dat de petitie van den Columbiaanse zich reeds wenkelijk meer het complement van zodanig eene wetbepaling bezig houdende, waarvan eene voordragt ter dezer vergadering zal verschijnen. — En hierop de vergadering tot de volgende Maandag, met de voor-

De President een vervolg stilde maken, met de voor-

Aukje, naar Bajonne, N. Heeres *Vriendschap*, A. L. Hand *Nooit Gedagt* en J. de Jong *Janne Hasina*, alle naar Havre de Grace, K. van den Oever *twee Gebroeders*, L. M. van der Sluys *de twee Gezusters*, J. Klaasen *Goede Verwagting*, B. S. Gaastra *twee Jonkvrouwen* en H. Baker *Henrietta*, alle naar Londen, J. Robberts *Three Johns*, naar Hull, A. Arnaud *Mary na Newcastle*, A. Uyle *Summe Alle*, naar Sunderland, J. E. Onne *twee Gebroeders*, naar Elbing, D. Schmidt *Lady Juliana* en D. Meerdsen *Gute Hoffnung*, beide naar Petersburg, J. Armstrong *Mary Ann*, naar Riga, J. Kahl *Was Zagt Man Nicht*, naar Memel. In het Vlie is binnen gekomen, J. Watts *Nancy*, van Leverpool.

Kapt. C. Kraay, van Surinamen in Texel binnen gekomen, is den 13 April gezeild; den 16 dito zouden vertrekken, de Schepen *de Vriendschap*, Kapt. K. Fredriks en *Johanna Maria Constantia*, Kapt. M. de Harder, die gevolgt zouden worden door de *Vrouw Johanna*, Kapt. B. Calgreen en *Marianne*, Kapt. J. Visser, alle naar herwaards.

Den 21 Mey, 's morgens ten 6 uuren, was 11 mijlen N. W. van Helsant, in goede staat zeilende, het Schip *de Vrouw Maria*, Kapt. C. H. Nieuwkerk, van Rotterdam naar Batavia, hebbende de wind Oost.

Door Kapt. Glover, van Charleston te Leverpool gearriveerd, is den 29 April op 45 gr. breedte, lengte 74 gr. 48 min., gepraaid het Zweedsch Schip *Triton*, van hier.

Met de laatste Brieven van Petersburg, heeft men berigt, dat den 8 Mey O. S., de vier eerste Schepen te Croonstad gearriveerd waren. Het Schip *Gefina* Kapt. C. F. Tasy, naar herwaards gedestineerd, was te Croonstad aangehouden, om dat het Hazenvellen geladen had, doch op gedaane instantie ontslagen, en den 8. dito naar Zee gezeild.

Arrivementen: Te Rio de Janeiro A. D. van der Laag, van hier, D. van Duyn, van Rotterdam; te Surinamen M. Charlan; te St. Bartholome J. Calander; te Baltimore J. West en te Bordeaux H. J. Prins, alle van hier, E. G. Jonker, van Rotterdam; te Rouen N. Mooijekind, O. R. Engelsman en J. de Jong, alle van hier; te Gravesend J. Ellis, van Rotterdam, W. Lewis, van hier en J. A. Bruinsma, van Workum; op de Weser H. Strooyer en te Hamburg T. Jansen, beide van Rotterdam, en J. C. Luhrs, van hier; te Rendsburg J. F. Duhr, van hier naar Kiel, J. J. Boon, van Schiedam, en W. A. Duiven, van Harlingen, beide naar de Oostzee, A. H. Stuur, van Harlingen naar Stettin, T. R. de Jonge, van Delfzijl en K. K. Slagter, van Akkumerzijl, beide naar de Oostzee, B. Hendriks, van Delfzijl naar Elbing, D. Herrabrodt, van hier naar Howacht, C. F. Tasy, van Petersburg naar herwaards; te Travemunde J. Wandmaker en te Kopenhagen A. N. Swarer, A. K. Braam, C. J. Roye Junior en E. Poestons, alle van hier; te Dantzig J. B. Jager, van Delfzijl; te Riga C. F. de Boer, van hier.

LEYDEN den 13 Junij. De Rijksbrieven tot den 9 dezer bevatten berigten over het Weener Patent op de Finantien, in dato 1 Junij. Voortaan zal geen Papieren geld meer een gedwongen cours mogen hebben. Het thans nog bestaande zal vernietigd worden, 1. door uitwisseling, hetzij in Geld, tegen betaalbare briefjes, het zij tegen rentegevend Staatspapier; 2. door de oprigting eene Nationale Bank. Het 3de Patent bepaald de belastingen die in Specie en in Papier te voldoen zijn. Het 4de is alleen betrekkelijk de betaling in Rechte Munt.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTEREN DER STAD LEYDEN, bij Missive van den Heer Gouverneur van Zuid-Holland, van den 11 Junij jl., ontvangen hebbende de aanschrijving van den Heer *Commissaris-Generaal*, *provisioneel belast met de zaken der Hervormde en andere Kerken, buiten die der Roomsch-Catholijken*, van den 10e. dezer maand, waarbij, ingevolge het Besluit van Zijne Majesteit den Koning van den 8e. bevorens, bepaald wordt, dat bij de eerste Verjaardag der heilsame Overwinning in de Velden van Waterloo, op Dingsdag den 18 Junij aanstaande, door alle de Kerkgenootschappen, des middags ten twaalf uren, een plegtig DANK-UUR zal worden gehouden, ten einde aan alle Nederlanders gelegenheid te geven, om bij de herlanering aan dezen voor altijd gedenkwaardigen dag, waarop de Almagtige de heerschzucht heeft verijdeld, de verschrikkelijkste rampen afgewend, de Vrede in Europa hersteld, en ons in het bezit verzekerd van al het goede, het welk wij thans mogen genieten, aan hunnen Goddelijken Redder, openlijke hulde en levendige erkentenis toe te brengen.

En op dat zulks met gepasten ernst en betamelijkheid zoude geschieden, zoo hebben Burgemeesteren goedgevonden te bepalen, gelijk bepaald wordt bij dezen, dat gedurende het voormelde plegtige BID-UUR alle persingen, handteringen, openbare bedrijven en vermakelijkheden zullen stilstaan, op de boete van *zes Guldens*, te verbeuren door de genen welke daar tegen mogten handelen.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeesteren der Stad Leijden, op den 15 Junij 1816.

JOHAN GAEL, *President*.
Ter ordonnantie van dezelve,
P. A. DU PUI.

*** De Gouverneur van Zuid-Holland, door Z. Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken, onderrigt zijnde van de door Z. M. gemaakte bepalingen, brengt bij deze ter kennis van allen, dien zulks mogt aangaan, dat binnenlandsche Paspoorten of Declaratoiren van Plaatselijke Besturen geenszins voldoende zijn, om zich buiten het Territoir der Nederlanden te begeven, maar dat zij daartoe van een buitenlandsch Paspoort moeten zijn voorzien; waarschuwende mitsdien alle Reizigers, om te zorgen, dat zij zich, door nalatigheid in deze, aan geene vertraging of onaangenaamheid blootstellen.

's Gravenhage, den 5 Junij 1816.

VAN LEYDEN.

*** De Staatsraad, Intendant-Generaal voor de Administratie van Oorlog, herinnert alle Houders van pretensien ten laste van het Departement van Oorlog, (in zo verre zij niet op grond der met hun aangegane Contracten verpligt waren, die pretensien vroeger te doen gelden,) aan Artikel 2 en 3 der Wet van den 8 November 1815. No. 36, krachtens welke alle reclames *over den Jare* 1815, welke niet *vóór of op den laatsten dezer maand Junij* bij de Generale Intendance zulleh zijn ingekomen, *moeten worden gehouden voor verjaard en vernietigd*; met aanmaning aan de zodanigen, welke nog eenige Reclames *over den Jare* 1815, ten laste van het *Departement van Oorlog*, mogten hebben, tot de tijdige inzending derzelven, naardien, *na* den 30sten dezer Maand, gene pretensien *over* 1815, meer mogen worden aangenomen.

's Gravenhage den 8 Junij 1816.

P I E P E R S.

RENTEBETALING DER NATIONALE SCHULD.

*** In de maand Julij aanstaande, zal bij het Grootboek der Nationale Schuld, te Amsterdam, geschieden de afgifte van Certificaten voor de Renten over het Jaar, verschenen den laatsten December 1815, verschuldigd op al de Lijfrenten, ingeschreven in het Grootboek der Lijfrenten, op één Lijf gevestigd, van No. 4501 tot en met No. 5400 ingesloten.

De Houders van deze Lijfrenten, welke verzuimd hebben de Certificaten over het tijdvak, loopende van 22 September 1813 tot en met ultimo December 1813, en over het Jaar, verschenen geweest den laatsten December 1814, te reclameren, zullen dezelve te gelijker tijd kunnen bekomen.

De Attestatien de Vita zullen moeten worden ingediend gedurende de eerste agt dagen van de maand Julij, en de afgifte der Rente-Certificaten zal geschieden in de laatste agt dagen van dezelfde Maand.

's Gravenhage, den 8sten Junij 1816.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

*** Van den 1sten tot en met den 26sten Julij aanstaande, zal, telken week, van Maandag tot Vrijdag ingeslooten, bij het Grootboek der Nationale Schuld, te Amsterdam, worden gevaceerd tot afgifte van de Certificaten, opgemaakt voor de Renten der Inschrijvingen, van 5 pCts. twintigjarige Renten, 5 pCts. dertigjarige Renten, en van de zogenaamde Vrijdommen, gestaan hebbende in het oude Grootboek der Nationale Schuld, over de onderscheiden tijdvakken, geloopen hebbende van den 1sten Julij 1809 tot den laatsten December 1814, welke verzuimd zijn, ingevolge de bevorens gedane oproepingen, door of van wege de Rentheffers, te worden afgehaald, en mitsdien bij het Grootboek zijn blijven berusten.

's Gravenhage, den 8sten Junij 1816.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

*** Heden verloste mijne geliefde Echtgenoote, S. J. SCHEDE, zeer gelukkig van een wel gevormd ZOON.

LEYDEN den 12 Junij 1816.

G. SANDIFORT.

*** In AMSTERDAM, op den 10den Junij 1816, is, in den ouderdom van bijna 44 Jaren, overleden, Jonkvrouwe MARIA JACOMINA ADRIANA VAN DER MEERSCH.

*** JACOB HENDERIK LUDEN, te Amsterdam, adverteerd dat, ten zijnen Kantore zal worden gevaceerd op Woensdag den 19 Junij en Donderdag den 20 Junij 1816, en vervolgens, tot betaling van TWINTIG GULDENS Uitdeeling op ieder Acte van Aandeel in de Plantagie *ARNERBOOM*, in *Suriname*.

*** Door quitteering van Affaire UIT DE HAND TE KOOP, eenige TWIJN-GEREEDSCHAPPEN, als Twijnmolens, Klasfen, Schalen, Balansfen, Gewigten; enz. van welke *Gereedschappen* nader informatie met *gefrankeerde* Brieven te bekomen zijn, bij JACOBUS VERBRUGGE, te Leijden op de Oudevest, Wijk V. No. 318.

*** Op aanstaande Zondag den 16 Junij, zal H. DEWALD, Kastelein op *VYVER-LUST*, buiten de Rijnsburgschepoorte der Stad Leyden, geeven groot TIVOLI, LANDWERMAAK, MUZIEK, dubbelde EXERCITIEN op de *Rijve Koord*, en eindelijk een brillant VUURWERK op de *Rijve Koord*, voorafgegaan van eenige Voorwerpen van *Vuurwerk*, onder directie van den Heer JAC. KINSBERGEN. De Entrée is 6 Stuivers. De *Tivoli* zalen vijf uuren geopend worden.

*** Op Morgen, Saturdag den 15 Junij, des avonds ten vijf uuren, zal men in het Heeren Logement aan den Burgh binnen Leijden, publiek veilen en verkoopen: Een hegte, ferke wel doortimmerde zeer goed onderhouden en geheel in Kokers gelegde HUISMANS-WOONING, met zeer ruime Koestal, Paardenstal, Hooi- en Graasbergen, Dorschvloeren, Schuuren en verdere Getimmerte, met de daarbij gelegene WEI-, HOOI- en TEELLANDEN, te zamen groot 6 en-zestig Morgen een-honderd- en-zeven Rooden, gelegen in de drooggemaakte Polder, onder Hazerswoude, in het Westeinde, zijnde Cavel No. 9 en 10. Zijnde de voorschreve *Huismans-Wooning* en *Landerijen* verwaarborgd en met Keremis aanstaande uit de Hure. Nog een hegt, sterk en wel doortimmerd HUIS en ERVE, voorzien van diverse behangene en onbehangene boven- en beneden-Kamers, Zolders, Kelder en verdere Commoditeiten, staande en gelegen binnen de Stad Leijden, aan de Zuidzijde van de Hogewoerd, nabij de Hogewoerdspoort: breeder bij Billietten gespecificeerd. Nadere informatie tusschen middels te bekomen ten Comptoire van den Notaris Mr. PAUL FRANÇOIS HUBRECHT, te Leijden voornoemd.

*** H. W. HAZENBERG Junior, te Leijden, zal op den 17 Junij aanstaande, en elf volgende dagen, bij publieke Auctie verkoopen: Eene fraaije Verzameling BOEKEN, in onderscheide Wetenschappen en Talen, onder welke de zeldzaamste en kostbaarste PLAATWERKEN, REISBESCHRIJVINGEN en KAARTEN van alle Landen en Volken; als mede de beste uitgaven der GRIEKSCHE en LATYNSCHE SCHRIJVERS uitmunten. Alles nagelaten door wijlen den Hooggeleerden Heere EDUARD SANDIFORT, *Med. Doct. Anat. et Chir. Professor* aan de Hooge School te Leijden.

*** NICOLAUS MONTAUBAN VAN SWYNDREGT en HENDRIK VAN DER PALS, Makelaars te Rotterdam, zijn van meening, als daartoe specialijk geauthoriseerd door den Wel-Edel Gestr. Heer President van de Rechtbank van Koophandel, zitting houdende binnen die Stad, en na gedane aangifte, ingevolge de Wet, op Dingsdag den 18 Junij 1816, des voormiddags ten half twaalf uren, ten Huize van *D. Schoonejongen*, Kastelein in het Logement genaamd *het Goude Anker*, op de hoek van de Vlasmarkt, publiek te veilen en aan de meest daar voor biedenden (zonder Affijn), te verkoopen: Eene partij van 22 Balen, allen veel of minder beschadigd, *rood* KLAVERZAAD, zijnde het beschadigde gedeelte, van een partij van 42 Balen, geladen geweest aan boord van het Schip genaamd *die Neue Probe*, bevorens gevoerd geweest bij Schipper *M. R. Schrea*, doch thans gevoerd bij Schipper *F. Cruplin*, gekomen van Londen; bij Kavelingen, en als dezelve dagts voor en op den dag der Veiling door een ieder zullen kunnen worden bezigtigd, in het Pakhuis in de Torenstraat, Letter G. No. 209. Nader onderrigting bij bovengemelde Makelaars.

Te Leyden by de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, op de Breede Straat.

*** Alle die iets te pretenderen heeft of schuldig is aan den Boedel van wijlen de Weduwe JONAS STANGERUP, worden verzogt opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes Weken, aan J. C. STANGERUP, te Leijden, op den Onder Rijn, Wijk VII. No. 165.

*** F. BOSTHUMUS, J. G. JACOBSEN, C. CHRISTOFFELS en S. E. GRENING, Makelaars, zullen op Dingsdag den 18 Junij 1816, te Amsterdam voor het Huis van den Overledene, op de Heerengragt, nabij de Driehoeksstraat, doorden Notaris Mr. JOHAN RYNIER VAN DER GRONDEN, doen verkoopen: Breede Horologien en verder Goud-, keurig gefatsioneerd Zilver, exquite Platewerken en Gitinterien, ongemeen wel gesorteerde Tafel-, Dessert-, Komij- en Thee-Servisen en anders; 20 Oost-Ind. als Europesche, Fransche en Saxische Porceleinen; koninklijk Bedde- en Behangselgoed, voortreffelijke Vloer-Tapijten en Kleeden, ongemeen groote en kleine Spiegels en Ornamenten, beste Konstprenten, deftig uitgemeubileerde Mahonij Kabinet-Orgel, door denberoemde Meester *de Pariet* t Amsterdam; een magtigen Pendule, Pijpers gefatsioneerde Mahonij Bureaux en een Collectie Boeken en verdere degtige en nette INBOEDEL; nagelaten bij wijlen den Heer PIETER ROOS. Breeder bij Catalogus, (de twee Stuivers voor den Armen) te bekomen, en Morgen en Maandag te voren te zien.

*** J. WESSELING en H. WESSELING, Makelaars, gezamentlijk gemagtigd door de Regthank van Koophandel, zullen op Maandag den 17 Junij 1816, 's namiddagstens half vier uren, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, publiek te verkoopen: Een extra mooije en frische partij Vure en Groene Noordsche Memelsche, Dantziger, en andere soorten extra mooije en frische partij Seedsche Balken, diverse Oosterlche en Noordsche Sparren, Deelen, Juffers, Twalf-Ellens en Colreys, een extra partij Seedsche Pijpen en Tonne-Duigen, Ashoe-Stokken en andere HOUTWAAREN meer; leggende in de Binnekant en op de Achterkant.